

ОРГАНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

УДК 614.2:725.512:658.511.004.12

Г.О. СЛАБКИЙ, Р.Л. КАРТАВЦЕВ

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТРЕТИННОГО РІВНЯ ДОРОГИМ ОБЛАДНАННЯМ ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

ДУ «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України», м. Київ

Мета: вивчити та проаналізувати забезпеченість закладів охорони здоров'я третинного рівня надання медичної допомоги дорогим обладнанням та рівень його використання.

Матеріали і методи. Дослідження проводилося відповідно до Порядку проведення інвентаризації обладнання в державних та комунальних закладах охорони здоров'я, що надають вторинну (спеціалізовану) та третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу, із застосуванням автоматизованої інформаційно-аналітичної системи ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я.

Результати. Встановлено недостатній та невідповідний галузевим стандартам рівень забезпеченості закладів охорони здоров'я третинного рівня дорогим обладнанням і незадовільний рівень його експлуатації.

Висновки. Виявлені організаційні недоліки можуть негативно впливати на якість надання медичної допомоги населенню на третинному рівні.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: третинний рівень надання медичної допомоги, забезпеченість, дороге обладнання.

Наявність у закладах охорони здоров'я (ЗОЗ) сучасного дорогоого обладнання дозволяє впроваджувати новітні високоефективні медичні технології і тим самим забезпечувати надання якісної медичної допомоги. У науковій літературі є дані про вплив забезпеченості сучасним обладнанням на рівень летальності у відділеннях інтенсивної терапії [1]. Так, встановлена залежність внутрішньолікарняних чинників ризику зростання летальності у підрозділах інтенсивної терапії лікарень II рівня надання медичної допомоги [4;5] потужністю до 300 ліжок при забезпеченості моніторами менше 0,5 на одне ліжко (ВР-1,6), відсутності бронхоскопу (ВР-1,47); потужністю 300–499 ліжок – відсутність газового аналізатора в експрес-лабораторіях (ВР-1,65) та дихальної апаратури у приймальних відділеннях (ВР-1,54), наявність дозаторів лікарських речовин менше 0,5 на одне ліжко (ВР-1,5), відсутність дихальної апаратури в приймальних відділеннях (ВР-1,92) [2,3], кількості дозаторів для введення лікарських препаратів менше 0,5 на одне ліжко (ВР-1,61), а в обласних лікарнях найбільш вагомим чинником підвищення ризику летальності є відсутність апарату УЗД у підрозділах інтенсивної терапії (ВР-19,0), бронхоскопу (ВР-10,0), кількості дихальної апаратури менше 0,5 на одне ліжко (ВР-2,83) [1].

Мета: вивчити та проаналізувати забезпеченість закладів охорони здоров'я третинного рівня надання медичної допомоги дорогим обладнанням та рівень його використання.

Матеріали і методи. Дослідження проводилося відповідно до Порядку проведення інвентаризації обладнання в державних та комунальних закладах охорони здоров'я, що надають вторинну (спеціалізовану) та третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 р. №711, із застосуванням автоматизованої інформаційно-аналітичної системи ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я.

Результати дослідження та їх обговорення. На першому етапі дослідження було зведено дані інвентаризації щодо кількості дорогоого обладнання у ЗОЗ третинного рівня надання медичної допомоги в регіональному аспекті та його вартості. Як видно на рис. 1, кількісно-вартісний аналіз забезпеченості ЗОЗ третинного рівня надання медичної допомоги вказує на те, що на їхньому балансі знаходиться 81403 одиниці дорогоого обладнання на загальну суму 6 225 582,58 тис. грн з достовірною різницею показників за регіонами. Причому вказані показники не в усіх регіонах корелують з кількістю населення в регіоні та кількістю ЗОЗ третинного рівня.

Найбільше дорогоого обладнання знаходить-ся на балансі ЗОЗ третинного рівня Донецької (6756), Харківської (5571), Луганської (4763) та Дніпропетровської (4547) областей, а найменше – Волинської (1594), Чернігівської (1701) областей та м. Севастополя (214). При цьому кількість обладнання та його вартість між собою не кореляють.

© Г.О. Слабкий, Р.Л. Картацев, 2014

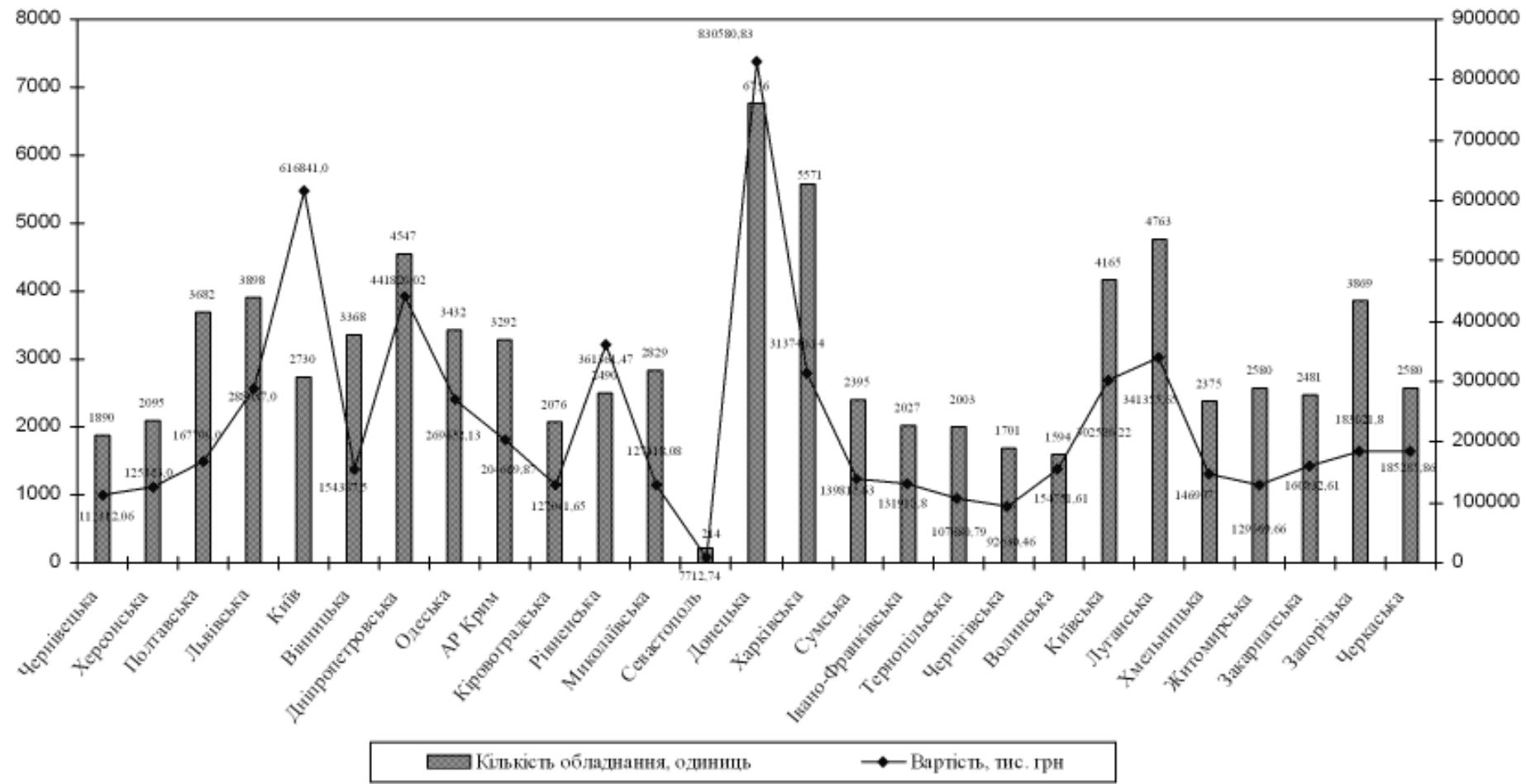

Рис. 1. Кількість та вартість дорогоого обладнання у закладах охорони здоров'я України третього рівня надання медичної допомоги у розрізі регіонів

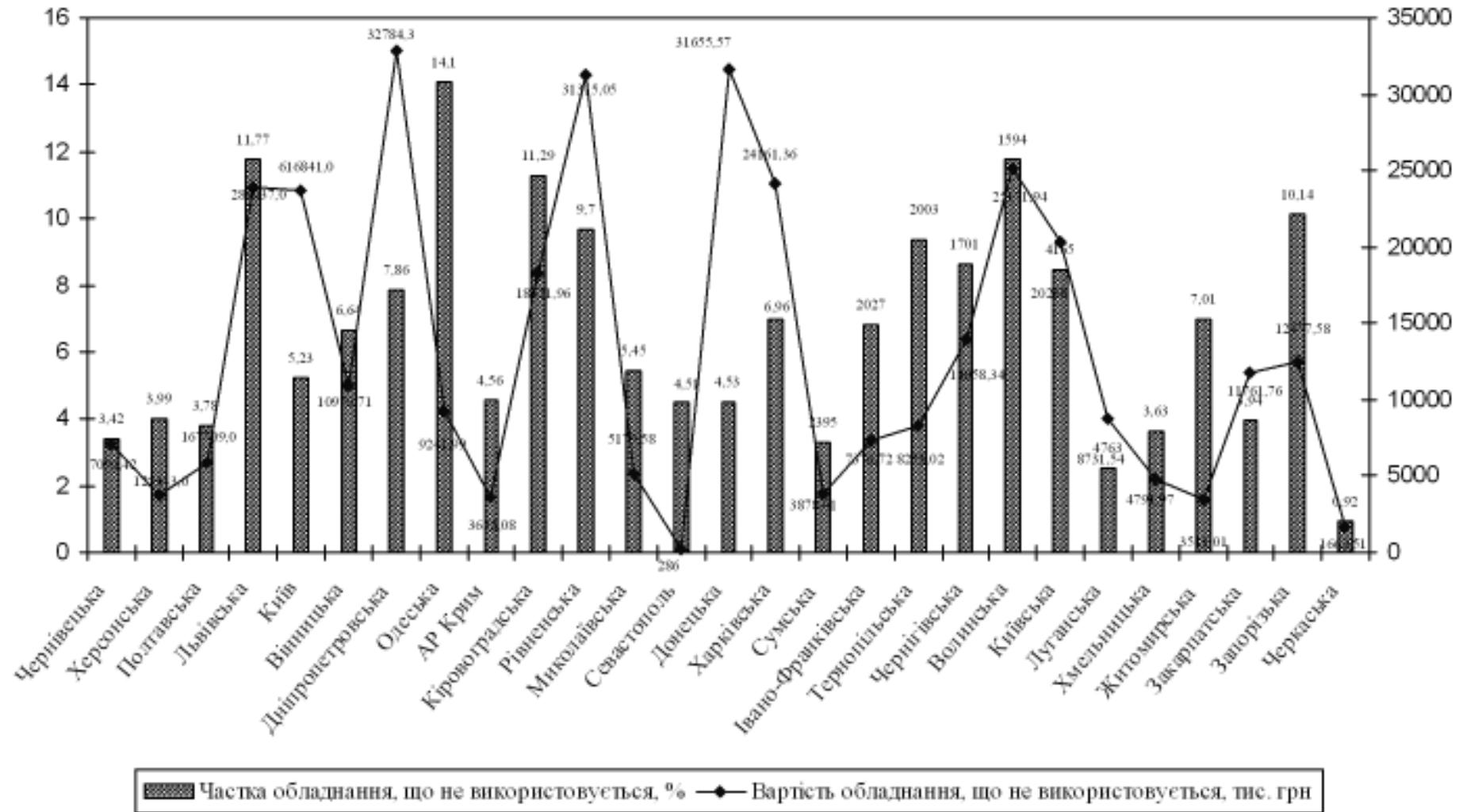

Рис. 2. Частка та вартість дорогоого обладнання, яке не використовується у закладах охорони здоров'я третинного рівня надання медичної допомоги в Україні, у регіональному аспекті

Аналіз відповідності оснащення ЗОЗ третинного рівня надання медичної допомоги табелю оснащення показав низький рівень кореляції вказаних показників. Нижче 80% така відповідність зареєстрована у ЗОЗ 74,1% регіонів з найнижчими показниками у Луганській (27,93%), Чернігівській (40,21%), Київській (45,7%) областях. Найвищі рівні відповідності зареєстровані у м. Києві (89,5%), Одеській (87,59%), Кіровоградській (85,6%) та Запорізькій (83,9) областях.

Далі проводилося вивчення та аналіз даних щодо експлуатації дорогої обладнання в ЗОЗ третинного рівня надання медичної допомоги. Як видно на рис. 2, у ЗОЗ третинного рівня наявне дорогое обладнання, яке на момент інвентаризації не експлуатувалося. Найбільше такого обладнання не експлуатувалося у ЗОЗ Одеської (14,1%, вартістю 9241,90 тис. грн), Львівської (11,77%, вартістю 23991,0 тис. грн), Волинської (11,75%, вартістю 25171,9 тис. грн) Кіровоградської (11,29%, вартістю 18321,96 тис. грн) областей, а найменше – у Черкаській області (0,92% вартіс-

то 1669,51 тис. грн). Встановлено, що основними причинами невикористання дорогої обладнання є відсутність витратних матеріалів, дозволу на експлуатацію, кваліфікованого медичного персоналу та неведення в експлуатацію. Дані чинники в розрізі регіонів достовірно відрізняються.

Висновки

За даними інвентаризації забезпеченості ЗОЗ третинного рівня дорогим обладнанням та стану його використання за кількісно-вартісними показниками встановлено недостатній та невідповідний галузевим стандартам рівень забезпеченості ЗОЗ таким обладнанням і незадовільний рівень його експлуатації, що може негативно впливати на якість медичної допомоги пацієнтам на третинному рівні надання медичної допомоги.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням впливу рівня забезпеченості закладів охорони здоров'я третинного рівня медичної допомоги дорогим обладнанням на рівень госпітальної летальності.

Список літератури

1. Вплив основних складових лікувально-діагностичного процесу на летальність у відділеннях анестезіології та інтенсивної терапії / В. М. Князевич, Г. О. Слабкий, Р. М. Федосюк, О. М. Ковальова // Здоровье женщины. – 2009. – № 6 (43) – С. 17–32.
2. Князевич В. М. Аналіз реанімаційної готовності приймальних відділень лікувальних закладів України II–III рівнів надання медичної допомоги / В. М. Князевич // Гал. лікар. вісн. – 2009. – № 1. – С. 95–99.
3. Князевич В. М. Деякі питання діяльності приймальних відділень міських лікарень / В. М. Князевич, Г. О. Слабкий // Запор. мед. журн. – 2009. – № 2 (53). – С. 5–7.
4. Князевич В. М. Характеристика забезпечення відділень інтенсивної терапії лікувальних закладів України моніторінговою апаратурою / В. М. Князевич // Совр. педіатрія. – 2009. – № 1 (23). – С. 10–13.
5. Оснащеність лікарень швидкої медичної допомоги України базовим діагностичним та реанімаційним обладнанням / В. М. Князевич, Г. О. Слабкий, Р. М. Федосюк, О. М. Ковальова // Вісн. проблем біол. і медицини. – 2009. – № 1. – С. 8–12.

ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЕСПЕЧЕННОСТИ УЧРЕЖДЕНИЙ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ ТРЕТИЧНОГО УРОВНЯ ДОРОГОСТОЯЩИМ ОБОРУДОВАНИЕМ И ЕГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ

Г.А. Слабкий, Р.Л. Картацев

ГУ «Украинский институт стратегических исследований МЗ Украины», г. Киев

Цель: изучить и проанализировать обеспеченность учреждений здравоохранения третичного уровня оказания медицинской помощи дорогостоящим оборудованием и уровень его использования.

Материалы и методы. Исследование проводилось в соответствии с Порядком проведения инвентаризации оборудования в государственных и коммунальных учреждениях здравоохранения, которые предоставляют вторичную (специализированную) и третичную (высокоспециализированную) медицинскую помощь, с применением автоматизированной информационно-аналитической системы ресурсного обеспечения учреждений здравоохранения.

Результаты. Установлен недостаточный и несоответствующий отраслевым стандартам уровень обеспеченности учреждений здравоохранения третичного уровня дорогостоящим оборудованием и неудовлетворительный уровень его эксплуатации.

Выводы. Обнаруженные организационные недостатки могут негативно влиять на качество оказания медицинской помощи населению на третичном уровне.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: третичный уровень оказания медицинской помощи, обеспеченность, дорогостоящее оборудование.

CHARACTERISTICS OF PROVISION OF HEALTH CARE TERTIARY LEVEL FACILITIES THE EXPENSIVE EQUIPMENT AND ITS USE

G.O. Slabkyi, R.L. Kartavtsev

SI "Ukrainian Institute of Strategic Researches Ministry of Health of Ukraine", Kyiv

Purpose: To examine and analyze supply of health care tertiary level facilities of expensive equipment and level of its use.

Materials and methods. Research was spent according to the Order of carrying out of equipment inventory in the state and municipal health care facilities that provide secondary (specialized) and tertiary (highly specialized) medical care with application of automated information-analytical system of resource providing of health care institutions.

Results. Insufficient and inappropriate to industry standards level of provision of health care tertiary level facilities by expensive equipment and unsatisfactory level of its operation has been established.

Conclusions. The revealed organizational deficiencies can negatively influence on quality of medical care rendering at tertiary level.

KEY WORDS: **tertiary level of health care provision, supply, expensive equipment.**

Рукопис надійшов до редакції 08.06.2014 р.

Відомості про авторів:

Слабкий Геннадій Олексійович – д.мед.н., проф., директор Українського інституту стратегічних досліджень МОЗ України; тел. (044) 576-41-19.

Картавцев Ростислав Леонідович – Генеральний директор Державного українського об'єднання “Політехмед”.